

ŚWIĄTECZNY RÓŻAŃSKI

NR 12/94

MIESIĘCZNIK

"Lichy to patriotyzm narodu, który by tylko pochwały znosił..."

Kazimierz Wyka

Dlatego też "róbmy swoje (...) może to coś da? Kto wie?"

Cena 5.000 zł

Jest taka noc

"Jest taka noc - ponad wszystkie inne, pełna nadziei i pełna miłości, ona nad inne - w naszych sercach gości, bo jest nad wszystkie - najbardziej rodzinna."

Polska wigilia jest piękna. Jest uroczystym i najbardziej wzruszającym wieczorem roku. Jej tradycja sięga IV wieku naszej ery. Tradycje różnych kultur, narodów i wyznań zrosły się ze zwyczajami chrześcijańskimi, a każdy naród dodał im swoje własne imiona.

Z nocą wigilijną związanych było wiele ludowych wierzeń. Wierzono, że jest to noc najbardziej tajemnicza, pełna niesamowitych zjawisk i nadprzyrodzonych mocy. Noc duchów i czarów. Noc, w którą wszystko jest możliwe. Według starych wierzeń, w wielu miejscach na świecie na jedną chwilę otwiera się wnętrze ziemi i jasnym płomieniem świecą ukryte skarby. Ale zobaczyć je tylko ten może, kto się ani Bogu, ani Ziemi, ani

Dokończenie na str. 2

Do Siego Roku życzę Ci jak bratu i u narodzin i gdy dni ostatek choć dziś ten zwyczaj obojętny światu ślę Ci opłatek.

Dla nas on zawsze światłość wyobraża pamiątkę łaski udzielonej z nieba a oprócz skarbu branego z ołtarza własny kęs chleba.

Ojców to naszych obyczaj prastary rodzinnej ziemi maluje dostatek symbol braterstwa, miłości i wiary święty opłatek.

*Szczęścia,
zdrowia, sukcesów.
Spełnienia marzeń
jawnych
i najskrytszych.
Pogodnych,
rodzinnych Świąt.
Wytrwałości
i zaradności
na co dzień.
W czym mamy
nadzieję pomagać.*

Życzy Redakcja

Jest taka noc

Dokończenie ze str. 1

Niebu nie sprzeciwił. I tylko tej jednej zimowej nocy.

W wigilię ptaki i zwierzęta mówią ludzkim głosem. Zatopione dzwony, na dnie umarłych jezior głucho jęczą. Jeśli będziesz cicho, usłyszysz szept gwiazd i głosy niebios. I zobaczysz jak martwe kamienie ożywają i przez chwilę spoglądają uważnie na nasz ludzki świat... Całą ziemię w ten wieczór okrywa wielka tajemnica.

Wieczera wigilijna przypomina uczytę pierwszych chrześcijan na pamiętkę Wieczery Pańskiej. Początkiem wieczerzy wigilijnej były w dawnych wiekach uroczystości kościelne, a które wierni przynosili jedzenie i napoje. Stare nazwy wigilijnej kolacji to: kolęda, pańska wieczerza.

Najważniejszym momentem wigilijnej wieczerzy jest dzielenie się opłatkiem. Tradycja dzielenia się opłatkiem pochodzi od prastarego zwyczaju obdarowywania się poświęconym chlebem - powszechnym w dawnych wiekach w południowej Europie. Stamtąd zwyczaj ten przedostał się do Polski. I odtąd jest z Polską tak

głęboko związany, że stanowi polski serdeczny znak Wigilii.

Do wieczerzy wigilijnej zasiadano, gdy pierwsza gwiazda ukazywała się na niebie. Łamano się opłatkiem, składano sobie życzenia. Siadano do wigilijnego stołu i śpiewano kolędy.

A skąd choinka, nieodzowny element Świąt?

Ten obcy zwyczaj jest jedną z najmłodszych tradycji wigilijnych, przyjęty od Niemców w latach zaborów. Dla dzieci ubierano sosenki lub jodelki orzechami, cukierkami, jabłkami i mnóstwem świeczek woskowych. Dziś choinka jest symbolem biblijnego drzewa Wiadomości Dobrego i Złego. Oznacza wieczną zieleni - nadzieję nieba, a świece na drzewku, przyświeca na świat światłości. Dziś nikt nie jest w stanie wyobrazić sobie Wigilii i Bożego Narodzenia bez choinki.

A pod choinką? Prezenty, podarki, prezenty... Tradycja obdarowywania pochodzi jeszcze z czasów rzymskich. Później nazwano ten zwyczaj "Gwiazdką", ponieważ według starej wigilijnej tradycji prezenty wręczano, gdy zapłonęła na niebie pierwsza gwiazdka. Łączy się ją z gwiazdą, która wskazywała drogę trzem królom, spieszącym złożyć hołd i podarki temu, który się w tą noc narodził.

Boże Narodzenie w tradycji

Grudzień to zbliżające się Święta i liczne tradycje z nimi związane. Pomówmy o ich nazwach, których pochodzenie (czyli etymologia) i pierwotne znaczenia mówią wiele o kulturze naszych przodków.

Grudniowe święta nie zawsze nazywano Bożym Narodzeniem. Aż do XVIII w. zwano je powszechnie "Godami". Zygmunt Gloger w "Encyklopedii Staropolskiej Ilustrowanej" z roku 1900 tak objaśnia tę nazwę: "God po słowiańsku oznacza rok. Chwilę zatem, w której spotykają się dwa lata z sobą, tj. stary i nowy rok bardzo słusznie nazwano w liczbie mnogiej "Godami". Ponieważ w średnich wiekach obchodzono Nowy Rok w dniu Bożego Narodzenia, zatem Polacy powyższą uroczystość chrześcijańską nazwali również "Godami", którą to nazwę lud polski wszędzie dotąd zachowuje." Później nazwę gody rozszerzono na wszelkie uroczystości biesiadne, zwłaszcza zaś wesela. Wyraz nabral zabarwienia książkowego i podniosłego. Do dziś używa się go w wyrażeniu biblijnym "gody w Kanie Galilejskiej", a także w oficjalnych określeniach: srebrne, złote, brylantowe gody.

Dzień poprzedzający Boże Narodzenie nosi nazwę Wigilii albo Wili. Jest to wyraz zapożyczony z łaciny, w której wigilia oznacza czuwanie. "Słownik wileński" z połowy XIX wieku tak je tłumaczy: "czuwanie, stąd, iż pierwiastkowi (tj. pierwotni) chrześcijanie spędzali na czuwaniu noc przed świętem uroczystym". Dodajmy, że to szersze znaczenie - "przeddzień" - przetrwało niemal do naszych czasów. Najstarsi ludzie mówią jeszcze: "w wigilię jego przyjazdu, w wigilię św. Jana", itp. A wilia jest skróconą, spolszczoną postacią wyrazu wigilia.

Wszyscy oczywiście znamy i drugie znaczenie tych wyrazów: "uroczysta kolacja 24 grudnia". Napisałam "kolacja" i od razu zauważyłam, że nawet definicji tego wyrazu codzienne słowo kolacja zupełnie nie pasuje. Mówiąc czy pisząc o Wigilii, dla podkreślenia wyjątkowości owego posiłku, spożywanego tego dnia, używamy chyba tylko w dwóch połączeniach: wieczerza wigilijna i Ostatnia Wieczerza. Dawniej słowo to oz-

naczało po prostu posiłek jadany wieczorem, stąd jego nazwa.

Pochodzenia i znaczenia nazwy "Gwiazdka" tłumaczyć nikomu nie trzeba. Zauważmy tylko to, że w przeciwieństwie do wyrazów, o których była mowa poprzednio, jest to nazwa niejako oficjalna, niemalże potoczna, a przy tym bardzo ciepła. A ponieważ na "Gwiazdkę" często dostaje się prezenty, słowo to nabrało też drugiego znaczenia: podarunek wigilijny.

Od Wigilii przez cały okres Bożego Narodzenia śpiewamy kolędy. Pochodzenie tego wyrazu jest dość ciekawe i znowu prowadzi nas do języka łacińskiego. Calendae (czyt. kalende) to po łacinie "pierwsze dni miesiąca". I jakież to ma związku z pieśniami o narodzeniu Jezusa? Dawni Słowianie zapożyczyli słowo calendae na oznaczenie pierwszego dnia w roku (związek ze znaczeniem łacińskim jest tu jeszcze widoczny). Ten pierwszy dzień w roku był, jak już wiemy z cytatu z dzieła Glogera także dniem Bożego Narodzenia. Na te święta chrześcijańskie przeniesiono dawne obyczaje, takie jak przynoszenie darów i śpiewy, związane z pierwszym dniem roku. Te zwyczaj nazywano - tak jak ów dzień - kolędami. Aleksander Bruekner pisze w "Słowniku etymologicznym języka polskiego", że "jeszcze kolędy 17 wieku nie zawierają niczego co by się z tem świętem (tj. Bożym Narodzeniem) łączyło, są prastarymi, pogańskimi jeszcze życzeniami noworocznymi powodzenia w domu, oborze i w polu". Jednakże już od końca wieku XV do kolęd zaczynają być wplatane wątki religijne, związane z narodzeniem Pana Jezusa, a w ciągu XVII wieku pieśni szybko zyskują charakter religijny. Od XVIII wieku dawny charakter zachowują tylko nieliczne kolędy, będące czasem przyspiewkami noworocznymi. W starym, średniowiecznym znaczeniu dochował się natomiast czasownik kolędować, w którym wyraźnie chodzi o składanie życzeń pomyślności (najczęściej w formie śpiewanej) w nowym roku i o zbieranie za to datków.

Słowa związane z Bożym Narodzeniem mają więc ciekawą, pełną niespodzianek historię. Poznając ją, poznajemy częstą naszą kulturę, naszego zakorzenienia w przeszłości.

oprac. ik

Pani

Zofia Trojanowska

radzi...

Zamiast choinki

Zbliżają się święta Bożego Narodzenia. Dlatego też powinniśmy pomyśleć o upiększeniu naszych mieszkań na zbliżające się dni spędzone w nastroju świątecznym i z najbliższymi.

Bardzo popularne u nas są stroiki gwiazdkowe. Jest to kompozycja gałązek, bombek, szyszek, wstążek suchych roślin i innych ozdób wiążących się tradycyjnie ze świętami Bożego Narodzenia.

W zależności od techniki układania i przeznaczenie stroika gwiazdkowego może on stać, wisieć lub leżeć w miejscu swego przeznaczenia. Motywem głównym w stroiku jest świeca, która jak i inne elementy umocowuje się w gąbce (oosis). Wszystkie pozostałe elementy powinny wybiegać z podstawy świecy. Stroik powinien być trwały, taki z którego szybko nie opadają igły. Są to gałązki jodły, świerku srebrzystego, sosny. Uzupełnieniem stroika powinny być pasyżnytnieze gałazki jemioly.

Bardzo ładnie prezentują się stroiki gwiazdkowe w połączeniu z naczyniami ceramicznymi, metalowymi lub wiklinowymi, a więc w misach, koszykach czy świecznikach.

O wielkości i charakterze stroika decyduje miejsce, w którym będzie umieszczony. Jeżeli przeznacza się go na stół wolno stojący, powinien być płaski i niski. Mogą w nim się znaleźć żywe, cięte kwiaty np. fiołki alpejskie, pisenca zwana gwiazdą betlejemską, złoćenie. Ponadto powinien mieć taką kompozycję by był równie atrakcyjny ze wszystkich stron.

Jeżeli stroiki mają stać na meblach ustawionych pod ścianą, można wykonać je wyższe, jednostronne, asymetryczne.

Stroik, który ma być zawieszony na ścianie lub pod sufitem wymaga dobrego, silnego umocowania poszczególnych elementów. Tworzywo roślinne należy ułożyć tak, by nie odchyliło się, ani tym bardziej nie zwisało. Świece umieszcza się tak, aby nie dymiły na ściany czy sufit i nie stanowiły zagrożenia pożarowego. W stroikach zawieszanych rolę szczególną odgrywają szyszki, które przyjmują swą naturalną pozycję, czyli zwisają czubkiem do dołu.

Układając stroiki świąteczne nie należy łączyć zbyt wielu różnych elementów. W stroikach powinny dominować naturalne elementy lub sztuczne czy też suche. W zależności od rodzaju elementów należy stosować gąbkę dla roślin żywych, a dla suchych czy sztucznych gąbkę suchą.

W chwili obecnej na rynku znajduje się wiele różnych ozdób więc nie ma żadnych trudności z dobraniem odpowiednich elementów w zależności od wnętrza pomieszczenia.

Znacznie mniej popularny jest u nas wieniec adwentowy. Stroik ten stanowi dekorację w okresie poprzedzającym Boże Narodzenie. Wieniec adwentowy sporządza się z gałązek szlachetnych drzew iglastych. Na koronie wienca umieszcza się cztery świece symbolizujące cztery pory roku. Wieniec zdobi się wstążkami, szyszkami itp. W wieniec powinny spotkać się cztery barwy: czerwona, zielona, biała i złota, które symbolizują życzenia: długiego życia, nadziei, pokoju, życzliwości pomiędzy ludźmi oraz słońca. Wieniec tego rodzaju zawieszają w początkach grudnia i wisł do Bożego Narodzenia.

U nas i wokół nas

"O godzinie 19.00 Różan praktycznie zamiera. Ludzie chowają się w domach i czekają, co tym razem powie im pani Bukowska z głównego wydania "Wiadomości". Nie wszyscy jednak odpoczywają. W zagraconym pokoiku Gminnego Ośrodka Upowszechniania Kultury krzątają się dwie osoby. Jeszcze dziś trzeba ostatecznie skompletować materiały do kolejnego numeru "Świerszcza Różańskiego". Pani Jadwiga, bibliotekarka jest jego redaktorem naczelnym. Pan Jacek - instruktor w tymże GOUK - jest jej prawą ręką. Autorem tekstów, redaktorem technicznym, a czasem, jak trzeba, to i gońcem. Oboje nie mają z tego ani grosza, pracują społecznie, ale gazeta jest ich ulubionym dzieckiem. Powstała z inicja-

tyw i przy finansowym wsparciu Rady Miejskiej. Tubą Rady "Świerszcz" jednak nie jest. Ratuje się przed tym informacjami z życia miasteczka i gminy, dowcipem i całkiem fachowo redagowanymi rubrykami poradniczymi, wierszami miejscowych talentów, wywiadami z burmistrzem, czy innym miejscowym "notablem".

A wszystko to na najniższym poziomie: tak merytorycznym, jak i technicznym. Wyposażeni w zdezelowane maszyny do pisania. Pasja, a nie szmal - to credo ludzi z redakcji "Świerszcza Różańskiego"

Życie Warszawy

sobota-niedziela 22-23 października 1994 r.

ZUS ZUS ZUS ZUS

Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Inspektorat w Makowie Maz. informuje, że zgodnie z obwieszczeniem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 7 listopada 1994 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w III kwartale 1994 r. przeciętne wynagrodzenie w III kwartale 1994 r. wynosiło 5.486.000 zł.

W związku z powyższym, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29.01.1990 r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego (Dz. U. z 1993 r. nr 68 poz. 330), artykuł 43 ustawy budżetowej na rok 1994 z dnia 25.03.1994 r. (Dz. U. nr 52 poz. 209) oraz ustawa z dnia 07.07.1994 r. o denominacji (Dz. U. nr 84 poz. 386) nie może być niższe od 329 zł 16 gr.

Składki na ubezpieczenie społeczne i na Fundusz Pracy za grudzień 1994 r., opłacone po 31.12.1994 r. oraz za styczeń i luty 1995 r. nie mogą być niższe od:

- 131 zł 66 gr. + 9 zł 87 gr. (tj. 40%+3%) dla osób prowadzących działalność gospodarczą oraz osób z nimi współpracujących.

Składka na ubezpieczenie społeczne i na Fundusz Pracy za grudzień 1994 r. opłacona do grudnia 1994 r. nie może być niższa od 1.316.600,- + 98.700,- (tj. 40% + 3%) dla osób prowadzących działalność gospodarczą oraz osób z nimi współpracujących.

Ponadto uprzejmie informuję naszych świadczeniobiorców, że od 1 grudnia 1994 r. nastąpi waloryzacja emerytur i rent.

Waloryzując świadczeń dokonuje się mnożąc ustalony już w decyzji wskaźnik wysokości świadczenia przez kwotę 5.102.000 zł co stanowi 93% przeciętnego wynagrodzenia w kwartale ka-

alendarzowym poprzedzającym termin waloryzacji tj. przeciętne wynagrodzenie za II kwartał 1994 r. i wynosiło 5.486.000,-

Od 1 grudnia 1994 r. kwoty najniższych świadczeń oraz kwoty dodatków, obliczane od przeciętnego wynagrodzenia w kwartale kalendarzowym poprzedzającym termin waloryzacji jak wyżej wymieniono:

- 2.139.600 zł - emerytura, renta inwalidzka dla inwalidów I i II grupy oraz renta rodzinna,

- 1.645.800 zł - renta inwalidzka dla inwalidów II grupy

- 2.567.600 zł - renta inwalidzka I i II grupy oraz renta rodzinna wypadkowa,

- 1.975.000 zł - renta inwalidzka II grupy wypadkowa,

- 548.600 zł do dodatek pielęgnacyjny, dodatek kombatancki oraz dodatek dla sieroty zupełnej,

- 822.900 zł - dodatek pielęgnacyjny dla inwalidy wojennego,

- 10.972.000 zł - zasiłek pogrzebowy.

Równocześnie informuję, że uległy zmianie kwoty dochodów równe 60% i 120% przeciętnego wynagrodzenia w kwartale poprzedzającym termin waloryzacji (tj. 5.486.000 zł) obowiązujące od 01 grudnia 1994 r. i wynoszą odpowiednio : 3.292.000 zł (60%) i 6.584.000 zł (120%).

Waloryzacja emerytur i rent zostanie przeprowadzona z urzędu od 1 grudnia 1994 r. a jeżeli prawo do świadczenia było zawieszona, przy wznowieniu ich wypłaty.

Każdy emeryt lub rencista otrzyma decyzję o waloryzacji wraz z informacją o denominacji i oświadczenie podatkowe.

Z poważaniem

Kierownik Inspektoratu ZUS w Makowie
mgr Wiesław Sawicki

WPAŃKI I WYPADKI

§

Dnia 9.11. dokonano włamania do Szkoły Podstawowej w Młynarach. Sprawcy, po wybitciu okna, weszli do budynku szkoły, gdzie z pokoju dyrektora wynieśli metalową szafę. Po jej rozbiciu skradli kasetkę metalową z pieniędzmi w kwocie około 9 mln. zł.

§

Dnia 31.10. w miejscowości Ogony wybuchł pożar budynku mieszkalnego W. N. Przyczyną pożaru było zwarcie instalacji elektrycznej.

§

Dnia 24.11. w Załężu-Gartkach sąsiad sąsiadowi skradł elementy płotu ogrodzeniowego. Straty około 3 mln. zł. Sprawa w toku. Wszyskiemu chłop poradzi.

§

Dnia 25.11. w miejscowości Strzemieczna Wiosny z prywatnego lasu K. M. skradziono 10 szt. drzew sosnowych wartości około 8 mln. zł. Sprawcy nie znani.

§

Dnia 28. 11. w miejscowości Chelsty włamało się do domu letniskowego mieszkańca Warszawy E. B. Skradziono różne przedmioty oraz kilkanaście drzewek ozdobnych.

§

Dnia 20.11. w Różaniu na ul. Czystej zmarł nagle E. B. Sekcja zwłok wykazała, że przyczyną śmierci był rozległy zawał mięśnia sercowego.

§

Dnia 5.12. w lesie za miejscowością Kaszewiec kierujący samochodem liaz stracił panowanie nad pojazdem w wyniku czego wpadł w poślizg, wjechał do przydrożnego rowu i uderzył w drzewo. Obyło się bez ofiar w ludziach, lecz nie obyło się bez strat materialnych.

(KK)

W kilku zdaniach, jednym tchem

* Przy Pl. Obronców Różana położono chodnik, zapomniano o koszach na śmieci. Jedyny, jaki się ostał podpira samotnie drzewo, powodując zagrożenie dla nowych płytek, przechodniów i walęsających się bezpiecznie psów.

* Powybijane szyby w gablotach ogłoszeniowych nie zachęcają zbyt do czytania ogłoszeń, wręcz odwrotnie - straszą możliwością pokaleczenia się. A może władze gminy pomyślałyby o słupach ogłoszeniowych? Takich z betonu, solidnych, które oparłyby się nie tylko "zębowi" wpływającego czasu, ale i wandalom.

* Dni coraz krótsze, szybko zapada zmrok, a światło uliczne, nie wiadomo z jakich przyczyn, o różnych porach rozświetla "egipskie...", przepraszam - "różańskie ciemności".

* Grudzień to okres różnych okazji do robienia upominków dla dorosłych i dla dzieci. Sklepy posiadające w sprzedaży upominki mają ich bogaty asortyment, a i ceny też w różnym "asortymencie".

* Od 28 listopada w poszczególnych wioskach gminy Różan trwają wybory sołtysów. W zebraniach wiejskich uczestniczą przedstawiciele Urzędu Gminy.

oprac. J. K.

Przetargi

W dniu 28.11.94 w Urzędzie Gminy odbył się przetarg nieograniczony na sprzedaż gruntów położonych w miejscowości Mroczyki-Rębiszewo.

W wyniku przetargu sprzedano:

- działkę nr 49 o powierzchni 0,27 ha za sumę 7 mln zł,
- działkę nr 872 o powierzchni 0,27 ha, zabudowaną budynkami gospodarczymi za sumę 29,659 mln zł,
- działkę nr 115 o powierzchni 2,05 ha za sumę 26 mln zł.

Grunty były własnością państwa i nasza gmina uzyskuje jedynie 8% od sumy sprzedaży.

KŚ

Uchwały Rady Miejskiej

14 listopada 1994 r. Rada Miejska w Różanie obradowała na V sesji, podczas której podjęła uchwały dotyczące:

- zmian w budżecie gminy na 1994 r.,
  - zaciągnięcia długoterminowej pożyczki z Wiejskiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Ostrołęce,
  - opłat za wodę i ścieki.
- Rada ustaliła opłaty:
- 1) za wodę z wodociągu miejskiego w Różanie w wysokości 8.000 zł za 1 m³,
  - 2) za wodę z wodociągu w Zahuziu 6.000 zł za 1 m³.

3) za wprowadzenie ścieków do kanalizacji miejskiej w wysokości 6.000 zł za 1 m³.

- utworzenia sołectw - jednostkami pomocniczymi w gminie są sołectwa: Chelsty, Chrzczonki, Dabrówka, Dzbądz, Dyszobaba, Kaszewiec, Miłony, Mroczyki-Rębiszewo, Podborze, Prycanowo, Szygi, Załęże-Eliaszki, Załęże-Gartki, Załęże-Sędziąta, Załęże Wielkie, Zahuzie, Zawady-Ponikiew.

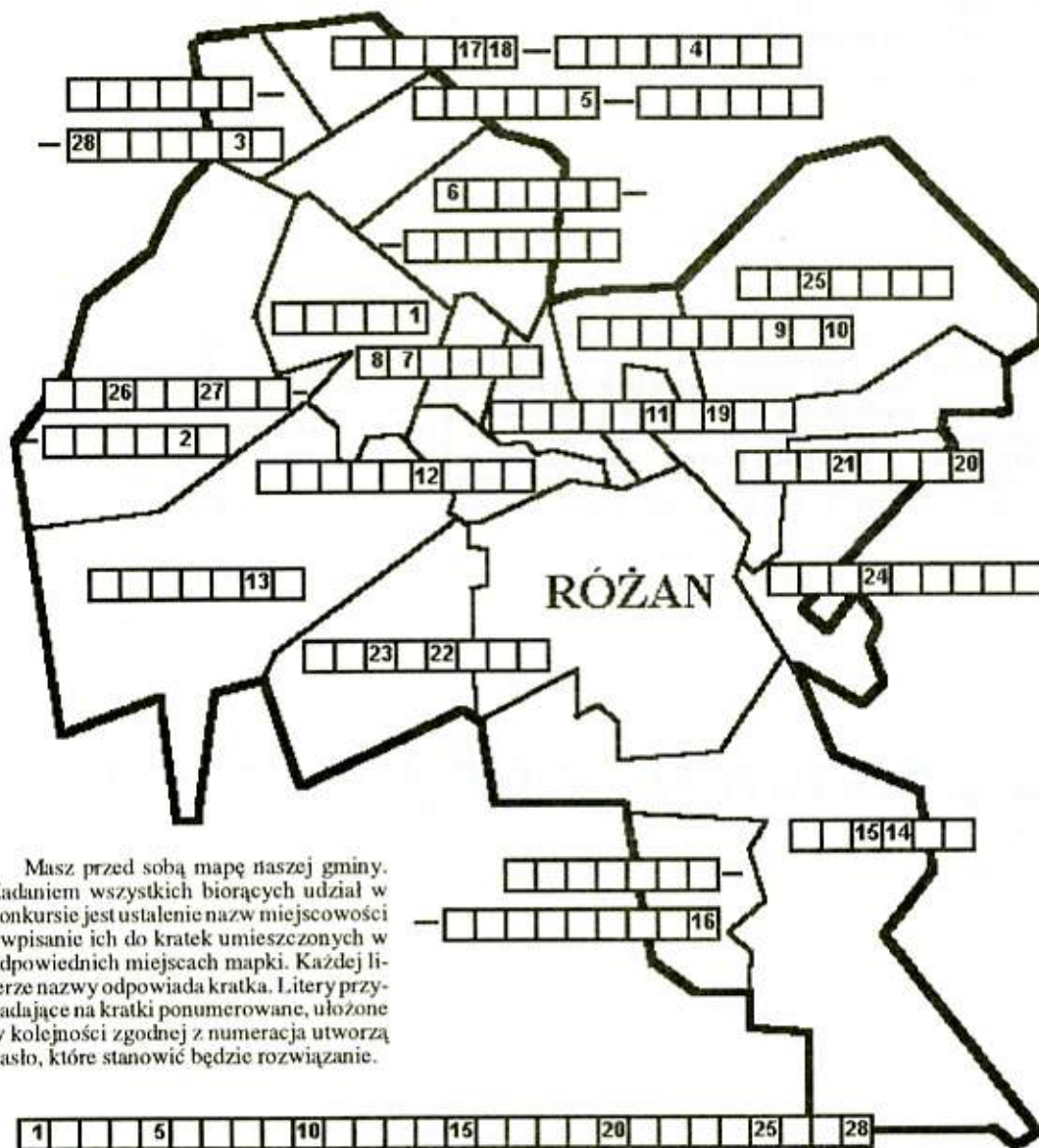
- nadania statutu sołectwom,

- zarządzenia wyborów do organów sołectw,

- uchwalenia zmian do miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Różan w zakresie przebiegu gazociągu tranzytowego Rosja - Europa Zachodnia przez teren gminy.

Ponadto Zarząd Gminy przedstawił Radzie Miejskiej projekt budżetu gminy na rok 1995.

Świąteczna wędrówka

Masz przed sobą mapę naszej gminy. Zadaniem wszystkich biorących udział w konkursie jest ustalenie nazw miejscowości i wpisanie ich do kratki umieszczonej w odpowiednich miejscach mapki. Każdej literze nazwy odpowiada kratka. Litera przypadająca na kratki ponumerowane, ułożone w kolejności zgodnej z numeracją utworzą hasło, które stanowić będzie rozwiązanie.

Konflikty zbrojne XX wieku

Falklandy

Wyspy Falklandzkie to archipelag złożony z 2 dużych wysp i około 200 mniejszych o łącznej powierzchni ok. 12 tys. km² leżący na południowym Atlantyku, około 600 km na wschód od wybrzeży Argentyny.

Powierzchnia wysp jest płaska z niewielkimi wypięzzeniami, pozbawiona lasów, gdzieś tam pokryta tylko karłowatymi zaroślami. Na Falklandach występują liczne torfowiska. Ważniejsze miejscowości połączone są drogami gruntowymi, na całym archipelagu jest tylko kilkanaście kilometrów dróg bitych. Klimat subpolarny, morski, niskie temperatury idą w parze z dużą wilgotnością powietrza. W kwietniu i maju pogoda jest zmienna. Obok pięknej i słonecznej pogody zdarzają się zamiecie śnieżne i mgły, w czasie których widzialność spada do kilku metrów. Przykładem na 64 dni wojny przez 27 nie można było w ogóle użyć samolotów i śmigłowców.

Pod względem politycznym Falklandy są kolonią Brytyjską zarządzaną przez gubernatora przy pomocy 6 osobowej Rady Wykonawczej. Władzę Ustawodawczą sprawuje 11 osobowa Rada Ustawodawcza, której przewodniczy gubernator. Archipelag zamieszkuje ok. 2.000 mieszkańców tzw. Keplersów z czego ok. 1.200 skupionych jest wokół stolicy - Port Stanley. Podstawą gospodarki wysp jest hodowla owiec i bydła. Przemysł to zakłady tłuszczowe i wytwórnie konserw.

Po II wojnie światowej sprawa Falklandów kilkakrotnie stawiała na forum ONZ z inicjatywy Argentyny. Zarówno Wielka Brytania, jak i Argentyna uznają mieszkańców wysp za swoich obywateli, odmiennie też zaznaczana jest na mapach obu państw przynależność wysp. Mimo pewnych porozumień, które rozwiązywały niektóre kwestie sporne (komunikacja, łączność, edukacja, służby medyczne) przez cały czas toczyła się wokół wysp "wojna gestów". Rozpatrując z pewnej perspektywy decyzję kierowaną przez gen. Leopolda Galtieri junty argentyńskiej o zajęciu wysp, na pierwszym miejscu wysuwa się zamiar osiągnięcia doraźnych sukcesów w polityce wewnętrznej. Junta nie mogąc rozwiązać dręczących kraj problemów gospodarczych poszukiwa-

Dokończenie na str. 6

